

**2021 – DOSARELE PATRIMONIULUI (XCVI): pământul are prețul morților care s-au coborât în el! - au venit ca oaspeți, pleacă cerșetori?
- transfuzia de sânge - fața Sibiului, stil Bach?**

Nicolae Iorga: Pământul are prețul morților care s-au coborât în el!

Dosarele patrimoniului (XCVI)

2021

Valoarea liturgică și culturală a cimitirelor

Federația Comunităților Evreiești din România

Un cetățean de onoare al Sibiului: Johann Sebastian Bach?

evreu este oricine care susține că este evreu?

dacă Dumnezeu ar trăi pe pământ, oamenii i-ar sparge ferestrele?

Henry Selbing
1912 - 2000

Cel care nu poate îndura răul nu va trăi să vadă binele!

Au venit ca oaspeți, pleacă cerșetori?

unul dintre românii evrei, care a iubit Sibiul!

În ultima zi din anul 2021 - *Anul omagial al pastorației românilor din afara României și Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul*; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor - putem constata că a fost un an în care autoritățile și mass-media ar fi putut analiza mai profund cauzele exodului masiv al românilor și măsurile ce se impun. Practic, a fost un an în care criza sanitară globală a acaparat toate agendele publice sau private. Și totuși, în top 10 - al țărilor cu cele mai mari diaspore din lume (www.atlas-geografic.net) -, România ocupă locul 5, în cadrul ei intrând și etnicii români ce trăiesc în Republica Moldova și Serbia. Pe primul loc este India (cu 17,5 milioane); 2.Mexic (11,8 mil.); 3.China (10,7 mil.); 4.Rusia (10,5 mil.); **5.România (9,7 milioane)**; 6.Siria (8,2 mil.); 7. Bangladesh (7,8 mil.); 8.Pakistan (6,3 mil.); 9.Ucraina (5,9 mil); 10.Filipine (5,4 mil.). În prezentarea țărilor care găzduiesc imigranți internaționali, SUA conduce cu 51 milioane de persoane, urmând Germania și Arabia Saudită, cu câte 13 milioane. La nivel regional, Europa găzduiește cel mai mare număr de migranți internaționali - 82 milioane, America de Nord cu 59 milioane, Africa de Nord și Asia de Vest cu 49 milioane.

În cartea „**Drama dezrădăcinașilor**” (1987), autorul Dumitru Constantin scria: «**Fenomen complex și profund actual, cu un caracter expoziv de netăgăduit, imigrația economică** privește o categorie de oameni mînați în pribegie de „**doliul coloniei**” - adică de moștenirea colonială grea -

sau atrași de o propagandă bine orchestrată de lumea capitalului. Acestea s-au manifestat cu deosebire la începutul anilor 60, când statele capitaliste au înregistrat o perioadă de revigorare economică și au simțit nevoia unei forțe de muncă în plus, în special în unele sectoare grele. Spre a facilita această „**transfuzie de sânge**” cum au numit-o, inspirat, economiștii -, atît unele guverne vest-europene cît și patronatele și-au îndreptat atenția, în principal, spre țările în curs de dezvoltare, (...) Este doar o parte din drama dezrădăcinaților, întrucît imigranții se confruntă cu incertitudinea statutului lor, a zilei lor de mîine, cu condiții dintre cele mai grele de muncă sau de viață și, nu în ultimă instanță, cu o reactivare a atitudinii xenofobe sau rasiste - cele mai brutale expresii ale antiumanismului. Acestei presiuni psihice i se adaugă exploatarea lor, discriminările grave pe care le suportă pe „frontul muncii”, atît de accentuate cînd este vorba de tineri și de femei - supuse unei triple exploatări: ca femei, ca muncitoare și ca străine, după cum constata un sociolog. „**Au venit ca oaspeți, pleacă cerșetori**”, scria, în titlul său, o publicație vest-germană, redînd exact radicala și dramatica schimbare de optică în ce-i privește pe imigranți. (...) „**Drama dezrădăcinaților**” nu este altceva decît lungul drum al speranței către deznădejde, al visului metamorfozat dureros în iluzie! **O modernă deșertăciune a deșertăciunilor ...**».

Nicolae Iorga afirma „**pămîntul are prețul morților care s-au coborât în el**”. Prețul pămîntului îl cunosc cel mai bine evreii, cea mai celebră diasporă din lume fiind - din toate vremurile - cea evreiască. În lucrarea „**Dispariția diasporei. Evreii din Europa începînd cu 1945**” (Polirom, 2000) autorul Bernard Wasserstein afirma: «Evreii sînt pe cale de dispariție în Europa - și nu numai din cauza lui Hitler. În 1939, în Europa trăiau aproximativ 10 milioane de evrei; în timpul celui de-al doilea război mondial, mai mult de jumătate au fost uciși. Pînă în 1994, emigrația, precum și rata mortalității, mai mare decît cea a natalității, au făcut ca populația de evrei din Europa să scadă mai mult de jumătate, ajungînd la mai puțin de două milioane de suflete. (...) Cu toate că evreii sînt pe cale de dispariție, problema evreiască nu a dispărut. Dimpotrivă, de la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, a reapărut în diverse forme, în politica majorității țărilor europene. (...) În Uniunea Sovietică, patria celei mai mari comunități de evrei care i-a supraviețuit lui Hitler, pretenția bolșevicilor de a fi eliminat problema evreiască s-a dovedit falsă; (...) În zonele est-europene dominate de imperialismul sovietic între anii 1945 și 1989, marile comunități evreiești de dinainte de război aproape că au dispărut, însă antisemitismul a rămas și rămîne o forță vie. (...) O dată cu înființarea statului Israel în 1948, s-a creat un nou pol ideologic de atracție, precum și o nouă și eficientă formulă de succes pentru rezolvarea problemei evreiești.- Pînă la un anumit punct a existat o astfel de soluție - atît pentru cetățenii evrei ai statului Israel, cît și pentru diaspora evreiască amenințată cu persecuția ...».

Principala chestiune - pusă în diaspora evreiască - a fost: **cine este evreu?** Nu întîmplător primul prim-ministru al Israelului și ctitor al statului, evreul de origine poloneză, David Ben Gurion (1886-1973) susținea că: „**evreu este oricine care susține că este evreu**”! Moștenirea spirituală și viziunea sa este păstrată de Institutul pentru patrimoniul lui Ben Gurion, ce cuprinde o arhivă, un muzeu, un institut de educație, un institut de cercetare și casa memorială din Tel Aviv.

Din mulțimea de aforisme, atribuite evreilor, reflectînd înțelepciunea și viziunea despre lume și viață a acestei culturi străvechi, am reținut: „**Cel care nu poate îndura răul, nu va trăi să**

vadă binele”, „Dacă stai întins pe pământ, nu poți să cazi” și „dacă Dumnezeu ar trăi pe pământ, oamenii i-ar sparge ferestrele”. Pentru promovarea memoriei ctitorului Filarmonicii sibiene, Henry Selbing, ar trebui amplasată o placă memorială pe casa în care a trăit. În preajma concertului de Anul Nou (din Viena), amintim gândurile eseistului Radu Stanca („Acvariu” 1971): „Un cetățean de onoare al Sibiului: Johann Sebastian Bach”: «Umbra care stăpânește însă categoric atmosfera sibiană este umbra marelui organist. Nici un alt oraș din lume nu păstrează, în arhitectura sa launtrică, în sufletul său, în structura sa intimă, un *stil bach* atât de pronunțat ca Sibiul. Și în rare locuri mai stăruie o tradiție a lui Bach atât de înrădăcinată ca în Sibiu. Sunt acestea lucrurile pe care le-au remarcat și alții și un mare senior al baghetei a mărturisit chiar că niciodată nu a avut ca în Sibiu impresia că întâlnește mai concret, mai tipic, un *stil bach*. Nu atât în forme, cât în esență, nu atât în expresii, cât în structuri. Și într-adevăr, e o corespondență între sonoritatea diatonică a lui Bach, ce leagă întotdeauna elementele între ele printr-o pânză ce topește totul în păienjenişul lor. Dincolo de simplul fapt că Bach e autorul ce se cântă mai insistent la Sibiu, dincolo de împrejurarea că e numele ce se pronunță mai des, **Bach e un cetățean de onoare al Sibiului. Cel dintâi, deși neproclamat.** Pentru că fața Sibiului, și dacă îl privești din față și dacă îl privești din profil, seamănă în transcendența ei iluminată și în suavitățile ei sobra cu fața lui Johann Sebastian Bach». O descriere inedită a **Sibiului** - „mica Vienă”, care mă determină să pun întrebarea:

- de ce dirijorul Henry Selbing nu este cetățean de onoare post - mortem al municipiului sau al jud.Sibiu?

Se cuvine a aminti că, Patriarhia Română a proclamat 2022 - „Anul Omagial al Rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului”, toți românii trebuind să fie mai puternici, pentru ca prin rugăciuni să ajutăm pe toți cei adormiți întru Domnul!

Astăzi - în umbra marilor sărbători de iarnă, - dorim cititorilor „Tribunei”, un „An Nou Fericit, mai bun și cu sănătate”!

Să nu uităm că „Toate lucrurile bune/ Se încep cu rugăciune ...!” - La Mulți Ani!

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-dosarele-patrimoniului-xcvi-pamantul-are-pretul-mortilor-care-s-au-coborat-in-el-au-venit-ca-oaspeti-pleaca-cersetori-transfuzia-de-sange-fata-sibiului-stil-bach-162155.html>

În: Tribuna, 30 decembrie 2021